

Tase	Nimetus	Täitmiseks	Täitmiseks	Infoks	2018	2019	2020
		Märkused	2017 tegelik täitmine	2017 Planeeritud täitmine			
1	KESKKOND						
	Looduse mitmekesisuse ja loodusressursside kaitstus (kaitstavate alade pindala osakaal maismaast), %	Täidetud.	18,8	18,5	18,5	18,5	18,5
	Reovee kogumise ja puhastamise osas nõuetele vastavate üle 2000 ie koormusega reoveekogumisalade osakaal, %	Täidetud, 2017.a esialgne prognoos 91.	91	91	93	97	100
	Kasvuhoonegaaside summaarne heitkogus kauplemisüsteemivälistes sektorites, mln tonni CO2 ekvivalenti.	Täidetud osaliselt. Tegelik heide 2016. a: 6,18. 2017.a esialgne prognoos 6,02 (ümberarvutatud uus piirmäär 5,93). Mõõdik saavutatud osaliselt, kuna Euroopa Komisjon arvutas ümber LR-de 2017-2020 piirtasemed ja Eesti kogused kahanesid. Samas võimaldab valdkonda reguleeriv otsus (nr406/2009/EU) seda puudujääki katta Eesti varasemate aastate heade tulemuste ehk ühikute üleiääci arvelt.	6,02	6,39	6,42	6,44	6,47
	Materjalitootlikkus: SKP ja kodumaise toormekasutuse suhe, eur/kg	Täidetud. 2017. a esialgne prognoos 0,48.	0,48	0,44	0,45	0,46	0,47
	Olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist, %	Täitmata. 2016.a: 32, 2017.a esialgne prognoos 32. Mõõdik täitmata, mittetäitmise peamiseks põhjuseks on olmejäätmete liigitikogumise taristu ebaefektiivsus.	32	42	45	48	50
	Tarbijate hulk, kes saab ühisveevärgist nõuetele vastavat joogivett, %	Täidetud. 2016.a: 98, 2017.a esialgne prognoos 99.	99	99	100	100	100
1.1	Keskonnakaitse						
	Looduse mitmekesisuse ja loodusressursside kaitstus (kaitstavate alade pindala osakaal maismaast), %	Täidetud.	18,8	18,5	18,5	18,5	18,5
	Reovee kogumise ja puhastamise osas nõuetele vastavate üle 2000 ie koormusega reoveekogumisalade osakaal, %	Täidetud, 2017.a esialgne prognoos 91.	91	91	93	97	100
	Rangelt kaitstavate metsade osakaal, %	Täidetud. 2016.a: 12, 2017.a: 13,1.	13,1	10	10	10	10
	Välisõhu saasteainete sisalduse vähenemine, %	Sihttaset ei määrata.		Sihttaset ei määrata.	Sihttaset ei määrata.	Sihttaset ei määrata.	Vähendamise muutus: SO2 32; NOx 18; LOÜ 10; PM2,5 15; NH3 1.
	Elanikkonna osakaal, kes teadvustab kliimamuutustega kaasnevaid riske, %	Täidetud, täitmine vastavalt 2017. a läbi viidud Eurobaromeetri sotsiaaluuringule on 34%.	34	28	28	31	35
	Heas keskkonnaseisundis oleva mere osakaal, %	Täidetud, 2017.a esialgne prognoos 58.	58	58	58	59	60
	Heas seisundis olevate veekogumite osakaal, %	Täidetud osaliselt. 2017.a esialgne prognoos vähem kui 65. Mõõdiku osalise täitmise põhjuseks on esialgse lähtetaseme optimistlik prognoosimine ning hinnangute andmisel metoodika erinev tõlgendamine.	ca 65	65	67	71	75

	Eesti kaluritele majanduslikult oluliste kalaliikide varudest heas seisus olevate kalavarude osakaal, %	Täidetud. 2017.a esialgne prognoos 49.	49	49	50	51	52
1.1.1	Loodusväärtuste kaitse tagamine						
1.1.1.1	<i>Liikide soodsa seisundi tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	Kehtestatud ja rakendatud on 159 liigi (eelisjärjekorras loodus- ja linnudirektiivi ning I kaitsekategooria liigid) tegevuskava nende kaitse üleriiklikuks korraldamiseks. EL tähtsusega võõrliikide tahtmatud sissetulekuteed on analüüsitud (ca 40 liiki), millele järgneb hiljem peamiste sissetulekuteede kavade koostamine. Võõrliikide seiremetoodikad on väljatöötatud ja rakendatud; on analüüsitud karusloomakasvatuse mõju liigirikkusele. Alustatud on Punase nimestiku hinnagute koostamisega. Toimub iga-aastane karuputke kolooniate ning mere võõrliikide seire; kõigisse eluslooduse seirelepingutesse lisatud teatamiskohustus EL määruse 1143/2014 alusel kehtestatud Euroopa Liidu tähtsusega võõrliikide osas.	Täidetud	Kehtestatud ja rakendatud on vähemalt 155 liigi (eelisjärjekorras loodus- ja linnudirektiivi ning I kaitsekategooria liigid) tegevuskava nende kaitse üleriiklikuks korraldamiseks; Vajalikud ohjamiskavad on kehtestatud ja rakendatud; Punase nimestiku toimimise põhimõtted on rakendatud; Võõrliikide seiremetoodikad on väljatöötatud ja rakendatud; On analüüsitud karusloomakasvatuse mõju liigirikkusele; Edendatakse Ex-situ liigikaitsega seotud tegevusi. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.1.1.2	<i>Metsatoetuse rakendamine eramaadel sihtkaitsevööndites väljaspool Natura 2000 alasid</i>						
	Oodatud tulemus	Natura 2000 võrgustikust väljaspool olevatel kaitstavate loodusobjektide metsatoetuse meede on kinnitatud ja metsatoetuse maksmise süsteem rakendunud. Taotluse esitas üle 600 maaomaniku kokku ca 3800 hektarile, aastane eelarve Maaelu arengukavast (MAK) 400 000 eurot.	Täidetud.	Metsatoetuste maksmise süsteem eramaadel sihtkaitsevööndites väljaspool Natura 2000 alasid on rakendunud			
1.1.1.2	<i>Elupaikade soodsa seisundi tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	Pool-looduslike koosluste hooldamiseks tehakse vajaminevaid investeeringuid. Koostatud on poollooduslike koosluste ja kaitstavate soode tegevuskavad. Taastatakse ohustatud elupaiku. Elupaikade tegevuskavade koostamine jätkub.	Täidetud osaliselt.	Kaitstavate aladega ökoloogiliselt sidus elupaikade võrgustik toimib; Elupaikade kaitsekorralduskavad on välja töötatud; Taastatakse ohustatud elupaiku; Pool-looduslike koosluste hooldamiseks tehakse vajaminevaid investeeringuid. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.1.3	<i>Maastike kaitse</i>						

	Oodatud tulemus	Eesti liitus Euroopa Maastikukonventsiooniga. Euroopa maastikukonventsioon käsitleb maastike kaitset, korraldust ja planeerimist ning koostööd Euroopas.	Täidetud.	Taastatakse ja säilitatakse kaitstavate maastike väärtusi. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.1.4	<i>Loodusobjektide kaitse korraldamine</i>						
	Oodatud tulemus	Kinnitati 29 uuendatud kaitse-eeskirja. Keskkonnaminister algatas 2017. aastal 69 uue salu- ja laanemetsa looduskaitseala moodustamise menetluse.	Täidetud.	Kõigile kaitstavatele loodusväärtustele on tagatud kohane kaitse, selleks vajalikud kavad on kinnitatud ja rakendatud; Kaitsealadele on kehtestatud ajakohased kaitse-eeskirjad; Arendatakse kaitsealade infrastruktuuri, sh külastuskorraldus,			
1.1.1.5	<i>Andmete kättesaadavuse tagamine ja loodusteaduslike kogude säilitamine</i>						
	Oodatud tulemus	Kaitstavaid liike ja elupaiku inventeeriti rohkem kui 36 000 ha.	Täidetud	Inventeeritakse kaitstavaid liike ja elupaiku ja korrastatakse andmehõivet; Natura elupaikade, liikide ja kaitsekorralduskavade andmehalduse põhimõtted on täiendatud ja ellu rakendatud. Elurikkuse andmete ja info kättesaadavus on paranenud läbi tõhusamate andmehaldus- ja avalikustamisvahendite loomise.			
1.1.1.6	<i>Rahvusvaheline koostöö elurikkuse kaitseks</i>						
	Oodatud tulemus	Looduskaitse ja loodusressursside kasutuses on rakendatud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni põhimõtted. EL määrusest 511/2014 tulenevad kohustused on üle võetud looduskaitseadusega. Nagoya geneetiliste ressursside protokoll on ratifitseerimise seaduse eelnõu on ettevalmistatud ja kooskõlastatud, et tagada juurdepääs geneetilistele ressurssidele ja nendest saadava tulu õiglane jaotamine. Osaletakse rahvusvahelistes koostöövõrgustike töös.	Täidetud osaliselt	Looduskaitse ja loodusressursside kasutuses on rakendatud bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni põhimõtted; Nagoya geneetiliste ressursside protokoll on ratifitseeritud ja rakendatud, et tagada juurdepääs geneetilistele ressurssidele ja nendest saadava tulu õiglane jaotamine; Osaletakse rahvusvahelistes koostöövõrgustike töös.			
1.1.1.7	<i>Looduskaitsepiirangute kompenseerimine ja looduskaitsetööde toetamine</i>						

	Oodatud tulemus	Natura 2000 võrgustikust väljaspool olevatel kaitstavate loodusobjektide metsatoetuse meede on kinnitatud ja metsatoetuse maksmise süsteem rakendunud. Poollooduslike koosluste hooldamise toetust, Natura 2000 toetust põllumajandusmaale ja Natura 2000 toetust erametsamaale makstakse Maaelu arengukava raames; Range kaitse all olevate eramaade riigile omandamise süsteem toimib efektiivselt; Kaitstavate liikide poolt tekitatud kahjude kompenseerimise süsteem toimib efektiivselt.	Täidetud	Kõigile kaitstavatele aladele on rakendatud asjakohased kompensatsioonimehhanismid; Ühtekuuluvuspoliitika Fondide rakenduskava meetme 8.1 „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine“ tegevusi rakendatakse; Poollooduslike koosluste hooldamise toetust, Natura 2000 toetust põllumajandusmaale ja Natura 2000 toetust erametsamaale makstakse Maaelu arengukava raames; Range kaitse all olevate eramaade riigile omandamise süsteem toimib efektiivselt; Kaitstavate liikide poolt tekitatud kahjude kompenseerimise süsteem toimib efektiivselt.			
1.1.1.8	<i>Bioloogilise ohutuse tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	Nagoya-Kuala Lumpuri vastutuse ja kahjude hüvitamise protokoll on rakendatud.	Täidetud.	Nagoya-Kuala Lumpuri vastutuse ja kahjude hüvitamise protokoll on rakendatud, et tagada GMO-de kasutamise tõhus kontroll ja kahjude hüvitamine.			
1.1.10	Keskkonnakorraldus						
1.1.10.1	<i>Keskkonnavastutuse rakendamine</i>						
	Oodatud tulemus	On teostatud analüüs "Keskkonnatasu, sealhulgas kõrgendatud keskkonnatasu, ja keskkonnakahju olemuse ning omavaheliste seoste analüüs". Analüüsi tulemused saab aluseks võtta siis, kui tervikuna uuendatakse keskkonnatasude rakendamise kontseptsiooni (2019.a).	Täidetud	Analüüsitud on keskkonnavastutuse ja seotud keskkonnaseaduste rakendamise koostöö ja kattuvusi.			

1.1.10.2	Kriisireguleerimise süsteemi toimimine	<p>Uus hädaolukorraseadus kehtib alates 01.07.17, vastavalt sellele enam KEMil elutähtsaid teenuseid ei ole. Nüüd liigituvad need riigi osutatavate teenuste ja avaliku võimu ülesannete alla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hüdroloogilise ja meteoroloogilise seire ja varajase hoiatamise teenus (KAUR) • Kiirgusohust varajase hoiatamise teenus (KeA) • Õhuseire ja varajase hoiatamise teenus (EKUK) <p>Et antud teenused toimiksid sarnaselt edasi, siis tehti ministri käskkiri 20.10.2017 nr 1-2/17/1045 „Hüdroloogilise-, meteoroloogilise- ja õhuseire ning kiirgusohutuse varajase hoiatamise ja toimepidevuse nõuded“.</p>	Täidetud.	Elutähtsate teenuste toimivus on analüüsitud. Toimepidevuse plaanid uuendatud.			
1.1.2	Metsade ja ulukite kaitse tagamine						
1.1.2.1	Rangelt kaitstavate metsade tüpoloogilise esinduslikkuse täpsustamine						
	Oodatud tulemus	Keskkonnaminister algatas 2017. aastal 69 uue salu- ja laanemetsa looduskaitseala moodustamise menetluse.	Täidetud	Rangelt kaitstavate metsade valim on esinduslik.			
1.1.2.2	Majandamispiirangutega metsade loodusväärtuste ja kaitsepiirangute süstemaatiline seire, alade ja kaitsemeetmete pidev ajakohastamine						
	Oodatud tulemus	Kaitse-eeskirjade uuendamisel ja koostamisel toimub jooksvalt kaitsemeetmete ajakohastamine. Siiski ei ole kaitse-eesmärgid seletuskirjades alati lahti kirjutatud selliselt, et selguks, millised loodusväärtused piiranguvõõndisse tegelikult jäävad. Metsaomanik ei saa alati piisavalt informatsiooni, millistest väärtustest kaitseala valitseja kaalutusotsustuste tegemisel lähtub. Seega on raiete keelamine või raietele täiendavate tingimuste seadmine metsaomaniku jaoks sageli ettearvamatut.	Täidetud osaliselt	Majanduspiirangutega metsade valim on ajakohane. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.2.3	Ulukite arvukuse hindamine ja selle põhjal küttemisettepanekute tegemine						
	Oodatud tulemus	Seire on kaasaegne ning küttemisotsuseid tehakse seireandmete põhjal.	Täidetud	Küttemisega ei rikuta ulukiliikide vahelist looduslikku tasakaalu. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			

1.1.3	Kalavarude kaitse tagamine						
1.1.3.1	<i>Optimaalse kalapüügikoormuse ja jätkusuutliku kalavarude kasutamise tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	Kalapüügivõimalused on kehtestatud teadusuuringute ja -soovituste alusel või vastavalt pikaajalistele majandamiskavadele. Läbi optimaalse püügikoormuse ja haldusmeetmete on saavutatud ja hoitakse kalavarude head seisundit. Eesti seisukohad on kaitstud EL institutsioonides ja rahvusvaheliste kalanduskokkulepete raames sh Eesti kaluritele on tagatud kalapüügikvoodid.	Täidetud	Kalapüügivõimalused on kehtestatud teadusuuringute ja -soovituste alusel või vastavalt pikaajalistele majandamiskavadele; Kalavarude hea seisundi saavutamine ja hoidmine läbi optimaalse püügikoormuse ja haldusmeetmete; Eesti seisukohad on kaitstud EL institutsioonides ja rahvusvaheliste kalanduskokkulepete raames sh kalapüügikvoodid on tagatud Eesti kaluritele; Edendatud on ressursisäästlike püügivahendite kasutamist vähendamaks alamõdulise kala kaaspüüki; Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.3.1.2	<i>Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel püügivahendite elektrooniline märgistamine.</i>						
	Oodatud tulemus	Paatidele on paigaldatud GPS jälgimisseadmed. Püügivahendite kiibistamise projekt on edasi lükkunud	Täidetud osaliselt.	Soetatud kiibid ja Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel püügivahendid on kiibistatud.			
1.1.3.1.3	<i>Paber-püügipäevikute asendamine elektroonilistega (sh eelteated) koostöös Maaeluministeeriumiga</i>						
	Oodatud tulemus	Süsteem on väljatöötatud, elektroonilist püügipäevikut kasutab 5% kaluritest.	Täidetud	Süsteem on välja töötatud.			
1.1.3.2	<i>Kalaliikide loodusliku mitmekesisuse säilitamine ning ohustatud ja kaitsealuste kalaliikide asurkondade taastamine</i>						

	Oodatud tulemus	Varude kalakasvatustlik taastootmine toimub Eesti algupärast geneetilist materjali kasutades või rahvusvaheliselt üldtunnustatud geneetilise mitmekesisuse säilitamise põhimõtteid järgides.	Täidetud	Ohustatud kalaliikide sugukarjade pidamiseks ja loodusest toodud eluskalade karantiinis hoidmiseks on vajalikud tingimused loodud RMK Põlula kalakasvatuseosakonnas; Loodud on krüogeenipank Eesti algupäraste lõhepopulatsioonide geneetilise mitmekesisuse säilitamiseks ja asurkondade taastamiseks; Kalakasvatustlik taastootmine aitab kaasa kalapopulatsioonide mitmekesisuse ja arvukuse tõusule. Varude kalakasvatustlik taastootmine toimub Eesti algupärast geneetilist materjali kasutades või rahvusvaheliselt üldtunnustatud geneetilise mitmekesisuse säilitamise põhimõtteid järgides. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.3.2.2	<i>Ohustatud kalaliikidele karantiinibloki rajamine RMK Põlula kalakasvatusekeskusesse</i>						
	Oodatud tulemus	Ohustatud kalaliikide sugukarjade pidamiseks ja loodusest toodud eluskalade karantiinis hoidmiseks on vajalik projekt koostatud RMK Põlula kalakasvatuseosakonnas.	Täidetud osaliselt	Ohustatud kalaliikidele karantiiniblokk on RMK Põlula kalakasvatusekeskusesse rajatud.			
1.1.3.3	<i>Kalade elupaikade ja kudealade kaitse ning taastamine</i>						
	Oodatud tulemus	Kudealade taastamise ja jõesuudmete avamise kaudu luuakse soodsad tingimused kalavarude taastamiseks. Tähtsamate töõnduskalade koelmualade uuringud on läbi viidud. Lõheliste oluliste vooluveekogudele rajatud kalapääsud tagavad ligipääsu kudealadele.	Täidetud osaliselt	Kudealade taastamise ja jõesuudmete avamise kaudu luuakse soodsad tingimused kalavarude taastamiseks; Tähtsamate töõnduskalade koelmualade uuringud on läbi viidud; Lõheliste oluliste vooluveekogudele rajatud kalapääsud tagavad ligipääsu kudealadele. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.3.4	<i>Harrastuspüügi taristu uuendamine/aiendamine</i>						

	Oodatud tulemus	Harrastuspüügi infrastruktuuri on arendatud (ligipääs veekogudele) ja infosüsteem on välja arendatud selliselt, et isikud, kes ei täida riigi poolt pandud aruandluskohustust, ei saa uut püügiõigust soetada.	Täidetud	Kalanduse infosüsteemid on automaatselt andmevahetuse tagamiseks omavahel liidestatud. Kalanduse uus infosüsteem töötab, mis aitab tõhustada järelevalvet ebaseadusliku kalapüügi ja püütud kala turustamise üle.			
1.1.4	Veekaitse tagamine						
1.1.4.1	Tervikveemajanduse korraldamine						
	Oodatud tulemus	Töötati välja veemajanduskavade (VMK) meetmeprogrammide meetmete indikaatorid, arendati VeeVeebi, et lisada VMK rakedamise info ning meetmete indikaatorid. Kinnitati VMK meetmeprogrammi rakendamise tegevuskava aastateks 2018-2019 ning kiideti heaks tegevuskava rakendamise ülevaade 2017 kohta. Korraldati 3 infopäeva/üritust, et tõhustada üleujutusega seotud maandamiskavade rakendamist ja teavitada rakendajaid kavandatud meetmetest. Algatati uute veemajanduskavade ja üleujutusega seotud maandamiskavade koostamine. Tehti ettevalmistusi üleujutusega seotud riskipiirkondade ja üleujutusohu ning üleujutusega seotud riskipiirkondade kaartide ajakohastamiseks.	Täidetud	Toimub veemajanduskavade meetmeprogrammide ja üleujutusrisi maandamiskavade rakendamine. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine sh piisav seisundi hinnangute andmiseks ning seireandmed ja nende põhjal tehtud hinnangud on kättesaadavad.			
1.1.4.2	Pinnaveekaitse korraldamine						
	Oodatud tulemus	Jõustus täpsustatud regulatsioon ohtlike ainete veeheite ohjamiseks, mis on aluseks ohtlike ainete veeheite reguleerimisel keskkonnalubades. Alustati ohtlike ainete tekke, kadude ja veekeskonda jõudva koormuse inventuuri koostamist ohtlike ainete koormuse paremaks kontrolli alla võtmiseks. Teostati pinnavee keemilise seisundi seiret ja koostati pinnavee keemilise seisundi vahehindang. KKI teostas kolmes piirkonnas reovee kohtkäitluse kontrolli.	Täidetud osaliselt	Punkt- ja hajukoormusallikatest keskkonda juhitud koormus on kontrolli alla võetud.			
1.1.4.3	Põhjaveekaitse korraldamine						
	Oodatud tulemus	Valmis uuring "Hüdrogeoloogiline uuring baariumi, elavhõbeda ja arseeni sisalduse ning leviku hindamiseks põhjaveekogumites nr 5, 6, 7 ja 27". KeA tellimisel valmis uuring pestitsiidide koormuse allikate ja päritolu selgitamiseks nitraaditundlikul alal.	Täidetud osaliselt.	Põhjavee seisundit ohustavad tegevused on kontrollitud ja piiratud.			
1.1.4.4	Veekeskonnale avalduva koormuse mõju vähendamine						

	Oodatud tulemus	Valmis analüüs, millega selgitati välja veekaitse meetmete mõju põllumajandustootjatele ja põllumajandussektori konkurentsivõimele. Valmis nitraaditundliku ala laiendamise majandusliku mõju uuring, et selgemalt uurida NTA laiendamise vajadust ja selle mõju tootmisele. Valmis pestitsiidijääkide sisalduse ja dünaamika uuring pinna- ja põhjavees, et selgitada vee pestitsiidijääkide koormust laiemal territooriumil, kui ainult NTA-I ning saada sisend võimalike ohjamise meetmete kavandamiseks.	Täidetud.	Teostatud on asjakohased koormuste mõjuhindangud ning korraldatud administratiivsete ning õiguslike meetmete rakendamine mõjude vähendamiseks.			
1.1.4.5	<i>Investeeringute kavandamine veekeskonnale avalduva koormuse vähendamiseks ja veekogumite hea seisundi saavutamiseks</i>						
	Oodatud tulemus	Rahastatud 19 reoveepuhasti rekonstrueerimist veekeskonnale avalduva koormuse vähendamiseks. Rahastatud 10 vooluveekogu projekti kalapääsu rajamiseks või paisutuse likvideerimiseks. Alustatud Kroodi oja jääkreostuse likvideerimistöödega. Töötati välja "Üleujutusohu riskide maandamise" meetme eelnõu.	Täidetud.	Välja on töötatud investeeringumeetmed veekeskonnale avalduva koormuse vähendamiseks ja veekogumite hea seisundi saavutamiseks.			
1.1.5	Välisõhu kaitse tagamine						
1.1.5.1	<i>Õhukvaliteedi hindamine ja selle alusel meetmete kavandamine ja rakendamine õhukvaliteedi parandamiseks</i>						
	Oodatud tulemus	Vastavad aruanded koostatud ja esitatud õigeaegselt EK-le. Töötati välja ja esitati kooskõlastamisele Atmosfääriõhu kaitse seaduse eelnõu muutmine direktiivi (EL) 2016/2284 ülevõtmiseks. Teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamise direktiivi 2016/2284 riiklik õhusaaste programmi koostamisega on alustatud.	Täidetud.	Teostatav seire on kaasajastatud ja vajadustepõhine, seireandmed reaajas kättesaadavaks tehtud, EL aruanne koostatud ja esitatud EK-le.			
1.1.5.1.2	<i>Saasteainete heitkoguste vähendamise programmi koostamine (algab aastal 2018).</i>						

	Oodatud tulemus	Teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamise direktiivi 2016/2284 riiklik õhusaaste programmi koostamisega on alustatud.	Täidetud osaliselt.	Programm koostatud ja EK -le esitatud 1.aprilliks 2019		
1.1.5.2	Välisõhu saasteallikate inventuuri tegemine ja aruandlus					
	Oodatud tulemus	Inventuuri andmete alusel on täidetud aruandluskohustused. Riigil saasteainete heitkoguste vähendamise otsusteks vajalik informatsioon olemas.	Täidetud.	Inventuuri andmete alusel on täidetud aruandluskohustused. Riigil saasteainete heitkoguste vähendamise otsusteks vajalik informatsioon olemas.		
1.1.5.3	Mootorikütuste (sh biokütuste) ja laevakütuste kvaliteedi kontrollimine ning aruandlus					
	Oodatud tulemus	Atmosfääriõhu kaitse seaduse eelnõu kiideti VV-s heaks 11.05.2017. Kütuseproovid võetud, analüüsitud ja EK-le esitatud.	Täidetud.	Mootorikütuste (sh biokütuste) ja laevakütuste kvaliteet on kontrollitud ja tulemused esitatud EK-le.		
1.1.5.4	Osoonikihti kahandavate ainete järkjärguline käibelt kõrvaldamine					
	Oodatud tulemus	Toimub osoonikihti kahandavate ainete järkjärguline käibelt kõrvaldamine.	Täidetud.	Osoonikihti kahandavad ained on käibelt kõrvaldatud.		
1.1.6	Kiirgusohutuse tagamine					
1.1.6.1	Kiirgus- ja tuumaohutusosalase õigusloome harmoneerimine uute rahvusvaheliste nõuetega					
	Oodatud tulemus	Jõustus kiirgusseaduse muutmise seadus (direktiivi ülevõtmise tähtaeg 15.08.2017). Kiirgusseaduse muutmise eelnõu on välja töötatud (direktiivi ülevõtmise tähtaeg veebruar 2018), kavas VV-le esitada 1 kv 2018.	Täidetud.	Õigusaktide eelnõud on välja töötatud.		
1.1.6.1.2	Uute kiirgusohutusvaldkondade, sh radooni reguleerimine (2017)					
	Oodatud tulemus	Radooni riiklik tegevuskava on väljatöötamisel, valmib 2018, valmis pinnasest radoonimõõtmise tõlkestandardi kavand.	Täidetud osaliselt.	Õigusaktide ja radooni riikliku tegevuskava eelnõud on välja töötatud.		
1.1.6.2	Radioaktiivsete jäätmete ja nende käitlemisega seotud ohtude vähendamine					
	Oodatud tulemus	Vabariigi Valitsus võttis 28.04.2016 toimunud kabinetinõupidamisel vastu põhimõttelise otsuse Eestisse lõppladustuspaiaga rajamiseks. Projekti katteallikate leidmiseks on taotletud rahastust RES 2017-2020, EMP 2014-2020 programmi vahenditest ja struktuurfondidest. Seni ei ole positiivset rahastusotsust tehtud.	Täitmata.	Vabariigi Valitsusele on esitatud ettepanek radioaktiivsete jäätmete lõppladustamise korraldamiseks ja lõppladustuspaiaga rajamiseks otsuse vastuvõtmiseks. Alustatakse radioaktiivselt saastunud metallijäätmete sulatamisele saatmise töödega.		
1.1.6.3	Kiirgusalase teadlikkuse edendamine					

	Oodatud tulemus	Valminud on radooniriski ja looduskiirguse atlas. Korraldati kiirgusohutusosalane teabepäev. Valmis "Kiirgusohutuse riiklik arengukava 2018-2027" KHS aruande eelnõu, mis on aluseks 2018.a valmivale arengukavale.	Täidetud osaliselt.	Valminud on radooniriski ja looduskiirguse atlas. Iga aasta korraldatakse vähemalt üks kiirgusohutuse alane teabepäev. Jätkub radooni tegevuskava koostamine. Koostatakse "Kiirgusohutuse riiklik arengukava 2018-2027" ning selle esimese perioodi rakendusplaan.			
1.1.6.4	<i>Valmisoleku tagamine kiirgushädaolukorrale reageerimiseks</i>						
	Oodatud tulemus	Kiirgushädaolukorrale reageerimise valmisolek on tagatud hädaolukordade riskianalüüside koostamise, mõõtevahendite ning desaktivatsiooniks vajalike seadmete baasi, varajase hoiatamise süsteemi, ühiste õppuste ja koolituste, regulaarse kiirgushädaolukordade ärahoidmise töö, inimeste teavitamise jm abil.	Täidetud	Toimub kiirgushädaolukorras reageerimiseks vajalike seadmete ja vahendite baasi täiustamine ja käigushoidmine (sh numbriline ilmaennustuse keskkond); Tagatakse kiirgushädaolukorra lahendamise plaani ja riskianalüüsi ajakohasus. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.7	Kliimamuutustega kohanemine						
1.1.7.1	<i>„Kliimamuutuste mõjuga kohanemise arengukava aastani 2030“ ja rakendusplaani elluviimine</i>						
	Oodatud tulemus	Kliimamuutustega kohanemise arengukava kiideti VV poolt heaks 2. märtsil 2017 ning rakendusplaani elluviimiseks vajalike ettevalmistavate tegevustega on alustatud.	Täidetud.	„Kliimamuutuste mõjuga kohanemise arengukava aastani 2030“ ja rakendusplaani elluviimisega on alustatud. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.7.2	<i>Elanikkonna teadlikkuse tõstmine kliimamuutuste riskidest ning ennetamistegevustest (planeerimine, ehitus, kinnisvarahaldus)</i>						
	Oodatud tulemus	On alustatud elanikkonna kliimamuutuste riskidest teavitamisega - lisaks läbi meedia teavitamise, korraldati 2 teabepäeva "Kliimamuutuste arvestamine ja riskide maandamine".	Täidetud.	On alustatud elanikkonna kliimamuutuste riskidest teavitamisega (peamiselt läbi meedia).			
1.1.7.3	<i>Kliimamuutustega kaasnevate riskide ja mõjude teadvustamine – täiendkoolituste korraldamine ja info jagamine</i>						

	Oodatud tulemus	Korraldati kaks teabepäeva eesmärgiga suurendada regionaalse ja kohaliku tasandi valmidust ja võimekust kliimamuutuse mõjudega arvestamiseks. Teabepäevadel osales ca 100 ruumilise planeerimise valdkonnaga kokkupuutuvat spetsialisti.	Täidetud	Läbi on viidud esimene koolitus KOV spetsialistidele.			
1.1.7.4	<i>Elanikkonna teadlikkuse tõstmine kliimamuutuste tervisemõjudest ning kohanemise võimalustest – infoportaali loomine</i>						
	Oodatud tulemus	Keskonnaministeriumi veebilehe kliimamuutustega kohanemise sektsioonis on pidevalt lihtsasti kättesaadav viimane kohanemisalane teave. Riiklik kohanemise valdkonna ametlik kodulehekülg, mida me ka jooksvalt täiendame on KKM veebileheküljel (mitte EKUKi lehel).	Täidetud	On olemas EKUKi lehel alateema kliimamuutustega kohanemine, kuhu laetakse infot kliimamuutuste mõjudega kohanemise kohta.			
1.1.7.5	<i>Tegevusplaanide koostamine ja käitumisjuhiste arendamine kliimamuutustest tulenevate terviseriskide vähendamiseks.</i>						
	Oodatud tulemus	Oleme EMP programmist taotlenud vahendeid kliimamuutustega kohanemise alaste juhendite koostamiseks planeeringute valdkonnas, kuid reaalne koostamine algab alles 2018 II poolaastast.	Täidetud osaliselt	On alustatud tegevusplaanide ja käitumisjuhiste koostamisega erinevate kliimamuutustest tulenevatele olukordadele			
1.1.7.6	<i>Meteoroloogilise kliimateenuse osutamine</i>						
	Oodatud tulemus	Koostatud on Eesti tuleviku kliimatsenaariumid aastani 2100-tegu on avaliku infoga, mida saab kasutada otsuste tegemisel. EMP programmist oleme taotlenud vahendeid KAURI Ilmateenistuse prognoosimis- ja hoiatussüsteemi arendamiseks ja ajakohastamiseks läbi KAUR üldsünoptikute töölaua kaasajastamise (tööprogrammide uuendamine nt hoiatuste tool), vajalike lisamoodulite töösse rakendamise jne eesmärgiga, et kliimamuutuste prognoosimiseks ja keskkonnahädaolukordadele reageerimiseks vajalikud meteoroloogiliste ja hüdrololoogiliste näitajate ning ilmastikunähtuste seire- ja prognoosimissüsteemid toimiksid ajakohaselt. Jätkatakse ajalooliste meteoroloogiliste seireandmete digiteerimise ja digiarhiveerimisega ehk kliimariidade digitaliseerimisega.	Täidetud osaliselt	Kliimateenused on kaardistatud ning kliimaanalüüsi ja prognoose on võimalik kasutada otsustuste tegemisel ja säästva arengu planeerimisel; Kliimanormide arvutamine toimib; Ilmarekordite ning ekstreemsete ilmastikunähtuste registreerimine toimib; Andmete kuu- ja aastakokkuvõtete ilmumine Ilmateenistuse veebilehel toimib.			
1.1.8	Meresekskonna kaitse tagamine						

1.1.8.1	<i>Eesti laevade ja Eesti vetes liikuvatele laevade keskkonnaohutuse tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	Laevad ei põhjusta keskkonnareostust, Eesti mereala kaitseks on tagatud reostuskahjude hüvitamine. 2016. a valminud analüüsi tulemusena on 10 vraki, mis vajaksid detailsemat uuringut. 2017. anti hinnang 2 vrakki keskkonnaohtlikkuse kohta. Ratifitseerimist ootavad 4 rahvusvahelist kokkulepet merekeskkonna kaitse tagamiseks.	Täidetud osaliselt.	Laevad ei põhjusta keskkonnareostust, Eesti mereala kaitseks on tagatud reostuskahjude hüvitamine.			
1.1.8.2	<i>Koostöö korraldamine Läänemere kaitseks</i>						
	Oodatud tulemus	Läänemere riikide koostöö tagab konventsioonis määratud keskkonnakaitse eesmärkide saavutamise. Läänemere seisundi hindamise süsteemi loomine on pooleli ja seetõttu pole täieliku seisundi hinnangu saamine veel võimalik, mõnel töosuunal ei ole võimalik tööjõu puuduse tõttu Eesti ekspertidel osaleda.	Täidetud osaliselt.	Läänemere riikide koostöö tagab konventsioonis määratud keskkonnakaitse eesmärkide saavutamise.			
1.1.8.3	<i>Merestrateegia koostamise ja rakendamise korraldamine</i>						
	Oodatud tulemus	Meetmekava kinnitati 23.03.2017, toimub rakendamine. 2017. a koostatud meetmekava rakendamise vahearuanne struktuur, näitamaks ära, milliseid andmeid on vaja, vahearuanne valmib 2018. Olulisemad tulemused meetmekava rakendamisel: Meetmete 2, 5, 7 jaoks on saadud EMKFi toetused ning on sõlmitud partneritega lepingud (vesivijjeluse piirkondlike kavade koostamine, kalapüügiirangute väljatöötamine, püügikoormuse kohandamine). Meede 4 - Rahvusvahelise ballastvee konventsiooni ratifitseerimine. Rahvusvahelise ballastvee konventsiooni ühinemise eelnõu on Riigikogus vastuvõetud ja Riigi Teatajas avaldatud. Meede 8 - Püügiantmete elektroonilise esitamise süsteemi väljatöötamine ja katsetamine. Püügiantmete esitamise rakendus kaluritele on loodud. Meede 9 - LNG laevakütusena kasutamise valmisoleku loomine. Jaanuarist 2017 opereerib Tallinn-Helsingi liinil LNG kütust kasutav laev Megastar. Meede 16 - Impulsshelide registri loomine. Loodud on ICES impulsshelide register, kuhu ka Eesti veealuste lõhkamiste andmed edastatud.	Täidetud osaliselt.	Rakendatakse merestrateegia meetmekava.			
1.1.8.4	<i>Merekeskkonna kasutamise ohutuse tagamine</i>						

	Oodatud tulemus	Merekasutuse erinevad liigid ei too kaasa häiringuid keskkonnaseisundis. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad. Endiselt pole kõikidel sadamatel reostustõrje plaane ja vaid viiendik sadamatest võtab vastu laevaheitmeid. Mereressurssi kasutamiseks puudub ühtne plaan.	Täidetud osaliselt.	Merekasutuse erinevad liigid ei too kaasa häiringuid keskkonnaseisundis. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.1.8.5	<i>Eesti merealade kestlikku kasutamist soodustavate tegevuste rakendamise korraldamine.</i>						
	Oodatud tulemus	Kooskõlastati merega seotud tegevuste keskkonnamõju hinnanguid, planeeringuid, merre ehitamisega seotud lube ja taotlusi, väljastati lube merepõhja kasutamiseks. Sõnastatakse põhimõtted kestliku kasutamise tingimuste määramiseks ja kirjeldamiseks.	Täidetud osaliselt.	Ühtne tegevuskava mere kestliku kasutamise soodustamiseks ja suunamiseks.			
1.1.9	Tõhusa ilmasteenistuse tagamine						
1.1.9.1	<i>Hüdro meteoroloogilise seire andmete kogumine, tootmine, töötlemine, analüüsimine ja avalikustamine ning selleks vajaliku taristu tagamine</i>						

	Oodatud tulemus	<p>Hüdro meteoroloogilise andmehõive, sh in-situ, satelliidi- radari- ja mudelite andmete riskkasutuse tagamine ja andmeanalüüs; Hüdro meteoroloogilise seirevõrgu ja selleks vajaliku taristu kaasajastamine ja automatiseerimine: - 2017. aastal soetati rahvusvahelise andmevahetuse parandamise tagamiseks kliimaandmebaasi CLIDATA lisamoodul. Lisaks tavapärastele sünoptiliste andmete edastamisele saadetakse nüüd rahvusvahelise andmevahetuse ka lume andmeid ja kord kuus kliimaandmeid BUFR formaadis. - Alates 1.05.2017 töötavad Võru MJ, Väike-Maarja MJ ja Lääne-Nigula MJ täisautomaatsetena. Aasta jooksul uuendati 4 automaatjaama seadmed. Mais paigaldati Lääne-Nigula MJ äikesedetektor. 2017. a I pa viidi läbi kliendiküsitlus andmete kasutamise kohta ning valmis raport seirevõrgu horisontaalse resolutsiooni kohta. Viisandi rannikujaam sai Maailma Meteoroloogiaorganisatsiooni (WMO) tunnustuse kui pikaageg ilmavaatusjaam, mis on tegutsenud vähemalt 100 aastat. - On koostatud kliimatulevaated ja meteoroloogiline aastaraamat. - Jätkatakse ajalooliste meteoroloogiliste seireandmete digiteerimise ja digiarhiveerimisega. - 2017. a on täidetud 1141 teabetellimust (sh lepingulised tööd). KAUR on liitunud põhjamaade koostöörühuga NordNWP ja planeerib mudelite üleviimist põhjamaade ühisele superarvutile.</p>	Täidetud	<p>Hüdro meteoroloogilise andmehõive, sh in-situ, satelliidi- radari- ja mudelite andmete riskkasutuse tagamine ja andmeanalüüs; Hüdro meteoroloogilise seirevõrgu ja selleks vajaliku taristu kaasajastamine ja automatiseerimine; Keskonnaagentuur on liitunud põhjamaade koostöörühuga NordNWP ja planeerib mudelite üleviimist põhjamaade ühisele superarvutile.</p>			
1.1.9.2	<p><i>Ilmaprognooside ja ohtlike ilmastikunähtuste hoiatuste koostamine ja väljastamine. Elutähtsa hüdro meteoroloogilise teenuse osutamine</i></p>						

	Oodatud tulemus	<p>Avalikkusele, ametkondadele ja teistele sihtgruppidele on igapäevaselt (ööpäevaringselt) tagatud ilmaprognoos Eesti maismaa- ja merealade, õhuruumi ning siseveekogude kohta ja ohtlikest ilmastikunähtustest võimalikult varajaste hoiatustega teavitamine.</p> <p>Kaasajastatakse sünoptiku töölauda - käivitatud SESAR projekt. Projekti eesmärk on uuendada lennumeteoroloogiliste infoliikide koostamise tarkvara ning kaasajastada lennumeteoroloogiliste andmete edastussüsteeme.</p> <p>Kaasajastatakse jääkaardi koostamise tehnoloogiat ja merejää prognoosimudelit ning automatiseeritakse prognoosimiseks ja nende väljastamiseks vajalikke tegevusi - koostati visioonidokument.</p> <p>2017. a rakendatud maanteelima prognoosi rakendus panustab ohutule liiklemisele Eesti maanteedel.</p> <p>Eesti peab läbirääkimisi täisliikmelisuse saavutamiseks Euroopa Keskulatusega Prognooside Keskuses (ECMWF), mis annab Eesti ekspertidele juurdepääsu keskuse arvutusressurssidele ja võimaldab kasutada suuremat hulka operatiivinfot</p>	Täidetud	<p>Avalikkusele, ametkondadele ja teistele sihtgruppidele on igapäevaselt (ööpäevaringselt) tagatud ilmaprognoos Eesti maismaa- ja merealade, õhuruumi ning siseveekogude kohta ja ohtlikest ilmastikunähtustest võimalikult varajaste hoiatustega teavitamine;</p> <p>Kaasajastatakse sünoptiku töölauda, jääkaardi koostamise tehnoloogiat ja merejää prognoosimudelit ning automatiseeritakse prognoosimiseks ja nende väljastamiseks vajalikke tegevusi;</p> <p>Arendatakse maanteelima prognoosi rakendust ja visuaaliseerimiskeskonda;</p> <p>Eesti peab läbirääkimisi täisliikmelisuse saavutamiseks Euroopa Keskulatusega Prognooside Keskuses (ECMWF), mis annab Eesti ekspertidele juurdepääsu keskuse arvutusressurssidele ja võimaldab kasutada suuremat hulka operatiivinfot.</p>					
1.1.9.3	Riigisisese ja rahvusvahelise andmevahetuse- ja aruandluskohustuste täitmine								
	Oodatud tulemus	<p>Õigeaegselt ja kvaliteetselt on täidetud aruandlus- ja andmeedastuskohustus Maailma Meteoroloogiaorganisatsioonile (WMO) ning teistele asjaomastele riigisisestele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele.</p>	Täidetud	<p>Õigeaegselt ja kvaliteetselt on täidetud aruandlus- ja andmeedastuskohustus Maailma Meteoroloogiaorganisatsioonile (WMO) ning teistele asjaomastele riigisisestele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele.</p>					
1.2	Keskkonnakasutus								
	Kasvuhoonegaaside summaarne heitkogus kauplemisüsteemivälistes sektorites, mln tonni CO2 ekvivalenti.	<p>Täidetud osaliselt. Tegelik heide 2016. a: 6,18. 2017. a esialgne prognoos 6,02 (ümberarvutatud uus piirmäär 5,93).</p> <p>Möödik saavutatud osaliselt, kuna Euroopa Komisjon arvutas ümber LR-de 2017-2020 piirtasemed ja Eesti kogused kahanesid. Samas võimaldab valdkonda reguleeriv otsus (nr406/2009/EÜ) seda puudujääki katta Eesti varasemate aastate heade tulemuste ehk ühikute ülejäägi arvelt.</p>	6,02	6,39	6,42	6,44	6,47		
	Materjaltootlikkus: SKP ja kodumaise toormekasutuse suhe, eur/kg	Täidetud. 2017. a esialgne prognoos 0,48.	0,48	0,44	0,45	0,46	0,47		

	Olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist, %	Täitmata. 2016.a: 32, 2017.a esialgne prognoos 32. Mõõdik täitmata, mittetäitmise peamiseks põhjuseks on olmejäätmete liigitikogumise taristu ebaefektiivsus.	32	42	45	48	50
	Tarbijate hulk, kes saab ühisveevärgist nõuetele vastavat joogivett, %	Täidetud. 2016.a: 98, 2017.a esialgne prognoos 99.	99	99	100	100	100
	Registrisse kantud osa Eesti maismaa territooriumist, %	Täidetud.	98,7	98,5	99	99,2	99,4
	Metsakasutus, mln m3	Täidetud osaliselt. 2016 a: 10,7; 2017.a eksperthinnang on 11,0. Mõõdiku osalise täitmise põhjus: II poolaasta ilmastikutingimused takistasid metsatöid.	11	12	12	12	12
	Erametsade uuendamise osakaal uuendusriiete mahust, %	Täidetud. 2016.a: 28, 2017.a: 35.	35	25	30	35	40
1.2.1	KHG heite vähendamine (kliimamuutuste leevendamine)						
1.2.1.1	<i>EL kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi (EL HKSi) rakendamine</i>						
	Oodatud tulemus	ELi HKSi rakendatakse järjepidevalt. Seire, aruandluse ja töendamise tegevused toimuvad korrektselt. Toimib KHG register. Eesti osaleb enampakkumistel.	Täidetud.				
1.2.1.2	<i>ELi HKSi direktiiv 2020+, läbirääkimine ja seisukohtade kaitsmine</i>						
	Oodatud tulemus	Eesti on operatiivselt analüüsinud ELi HKSi direktiivi muutmissetepanekut ja väljapakutud alternatiivseid lahendusi, kujundanud seisukohad ja neid kaitsnud.	Täidetud.				
1.2.1.3	<i>F-gaaside määruse rakendamine. Fluoritud kasvuhoonegaaside heitkoguste lekete vähendamine ja fluoritud kasvuhoonegaaside alternatiivide tutvustamine</i>						

	Oodatud tulemus	FOKA registris on seisuga veebruar 2018 ligi 4900 seadet ehk vaid 34% kõigist F-gaasi sisaldavatest seadmetest (kokku on seadmete arvuks hinnatud 12000-15000). Seega on vaja seadmete omanikke jätkuvalt edasi survestada ja teavitada seadmete arvele võtmise kohustusest FOKA registris. F-gaaside alternatiivsetele ainetele ja tehnoloogiatele (CO2, ammoniaak, HCd) üleminek Eestis on väljakutset pakkuv, kuna uus tehnoloogia nõuab uusi teadmisi ja praktilisi oskusi, mida Eestis töötavatel külmainseneridel ja -tehnikutel on väga piiratud ulatuses ning ka Eesti haridussüsteem pole esialgu veel valmis neid andma. Samuti puudub Eestis võimekus EL piirangute alla langevaid kõrge GWPga F-gaase üleminekuperioodil (2020-2030) puhastada ja uuesti ringlusse võtta. Seega alternatiividele ülemineku tagamiseks on vaja võtta lisameetmeid (nt Eestisse tuleb tuua vastav põhjalik oskusteave ning jahutusvaldkonna töötajad tuleb olemasolevate seadmete madalama GWP-ga HFC-dele ümberehitamiseks ning uute ainete ja tehnoloogiate kasutuselevõtuks korralikult ette valmistama; lisaks tuleb tekitada piirangute alla langevatele F-gaasidele puhastamise ja taastamisvõimekus).	Täidetud osaliselt	F-gaase sisaldavatest seadmetest on täpne ülevaade ja teostatakse riskipõhise järelevalvet. Eestis võetakse aina laiemalt kasutusele fluoritud kasvuhoonegaaside alternatiive.			
1.2.1.4	Iga-aastase kasvuhoonegaaside heitkoguse inventuuri tähtaegne koostamine ning nõuete täitmine						
	Oodatud tulemus	2017.a iga-aastane kasvuhoonegaaside heitkoguste inventuur esitati õigeaegselt ja korrektselt.	Täidetud.	Eesti esitab 2017–2020 igal aastal õigeaegselt korrekse inventuuri			
1.2.1.5	„Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“ elluviimine						
	Oodatud tulemus	Kliimapoliitika põhialuste dokument võeti Riigikogu poolt vastu 5. aprillil 2017 ja elluviimiseks vajalike ettevalmistavate tegevustega on alustatud.	Täidetud.	Eesti 2050 konkurentsivõimelise vähese CO2 heitega majanduse edenemiskava „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“ on vastu võetud ja elluviimisel.			
1.2.1.6	Suurte laevade CO2 heite seirekohustuse rakendumine						
	Oodatud tulemus	Meretranspordi CO2 heite seire-, aruandluse- ja kontrollsüsteemi määruse alusel peavad enam kui 5000 GT kogumahutavusega laevade omanikud hakkama alates 01.01.2018 CO2 heitkoguseid seirama ja neist aru andma.	Täidetud	2018. aastal on Eesti lipu all sõitvate suurte laevade omanikud alustanud CO2 heite seirega ja Eesti sadamad seire kontrolliga.			

1.2.1.7	<i>EL kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemist väljajäävate (Jagatud kohustuse otsuse) sektorite heitkoguste kasvu piiramise tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	Nimetatud sektorite heitkogused on igal aastal väiksemad, kui Jagatud kohustuse otsusega seatud aastased heitkoguste piirkogused. Vähesse turunõudluse tõttu aktiivseid läbirääkimisi ega Jagatud kohustuse otsuse kohast heitkoguse ühikutega kauplemist ei toimunud.	Täidetud.	Nimetatud sektorite heitkoguste kasv igal aastal on väiksem kui aastane heitkoguste piirkogus. Võimalusel rakendatakse Jagatud kohustuse otsuse kohast heitkoguse ühikutega kauplemist.			
1.2.1.8	<i>2030 Jagatud kohustuse otsuse eelnõu osas on Eesti seisukohad kujundatud ja kaitstud EL läbirääkimistel.</i>						
	Oodatud tulemus	Eesti 2030 heitkoguste vähendamise eesmärk on õiglane, jõuetekohane ning paindlikult saavutatav.	Täidetud.	Eesti 2030 heitkoguste vähendamise eesmärk on õiglane, jõuetekohane ning paindlikult saavutatav.			
1.2.1.9	<i>Pariisi kliimaleppe rakendamine</i>						
	Oodatud tulemus	Eesti osaleb Pariisi kliimaleppe edasistes läbirääkimistes ja lepingu tehniliste detailide kokkuleppimises. Eesti valmistab ette lepingu ratifitseerimist.	Täidetud.	Eesti osaleb Pariisi kliimaleppe edasistes läbirääkimistes ja lepingu tehniliste detailide kokkuleppimises. Eesti valmistab ette lepingu ratifitseerimist.			
1.2.2	Maapõueressursi tõhus kasutamine (maapõu, põlevkivi, ehitusmaavarad)						
1.2.2.1	<i>Maapõue strateegia väljatöötamine</i>						
	Oodatud tulemus	Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050 võeti vastu Riigikogu 06.06.2017 otsusega ning on elluviimisel, mh on valminud maapõueõiguse analüüs ja maapõuealase teadlikkuse uuring.	Täidetud.	Riigikogule on esitatud heakskiitmiseks maapõue poliitika põhialused.			
1.2.2.2	<i>Põlevkivi säästlik kasutamine ja kaitse</i>						

	Oodatud tulemus	<p>Põlevkivi kasutamise riiklik arengukava 2016-2030 kiideti heaks märtsis 2016, rakendusplaan aastateks 2016-2019 kinnitati VV-s oktoobris 2016 ning on elluviimisel. Põlevkivi arengukava rakendusplaani kohaselt on tellitud analüüs "Eesti põlevkivimaardla kaevandamise eelispiirkondade määramine". Analüüsi lõpparuanne valmib 2018. a maiks.</p> <p>2016. a koostati "Põlevkiviresursi optimaalse tasustamise võimaluste analüüs", mis valmis 2017. a alguseks. Alustatud on "Kaevandamisest mõjutatud piirkonna (ja selle puhveralade) pinna- ja põhjavee mudeli" koostamisega, mille esitamise tähtaeg on 2018. aasta november.</p> <p>Töös on „Kukruse aherainemäe ohutustamine“, millega soetud tegevused jätkuvad 2018. aastal.</p> <p>2017. a valmis „Rail Balticu ehitamiseks vajalike ehitusmaavarade varustuskindluse uuring“, mis käsitleb muuhulgas RB rajamisel aheraine kasutusvõimalust alternatiivse ehitusmaterjalina. Uuringus analüüsitakse aheraine koguseid ja sobivust RB ehituseks, logistikat ning on koostatud aheraine killustiku kasutamise maksumuse võrdlev analüüs.</p>	Täidetud	<p>Põlevkivi kasutamise riiklik arengukava 2016-2030 on heaks kiidetud, rakendusplaan VV kinnitatud.</p>			
1.2.2.3	<i>Ehitusmaavarade säästlik kasutamine ja kaitse</i>						
	Oodatud tulemus	<p>KEM tegi 2017. a novembris VV-le koos arengukava täitmise lõpparuandega ettepaneku lõpetada ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukava elluviimine, arengukava strateegilised eesmärgid on saavutatud.</p>	Täidetud.	<p>Ehitusmaavarade kasutamise riiklik arengukava 2011-2020 on vabariigi valitsuse poolt heakskiidetud, rakendusplaan 2012-2015 kinnitatud. Kinnitatud on rakendusplaan 2016-2020.</p>			
1.2.2.4	<i>Geoloogiline baaskaardistamine</i>						
	Oodatud tulemus	<p>Seisuga 31.12.2017 on täieliku digitaalse baaskaardiga kaetud 26 baaskaardi lehte, hõlmates 26,4% Eesti pindalast. 2018. a valmib geoloogilise baaskaardistamise kava, mille alusel viiakse lõpuni Eesti territooriumi baaskaardistamine. Kaardistustööde läbiviimise ülesanne on alates 2018. aastast üle antud Eesti Geoloogiateenistusele.</p>	Täidetud	<p>Täielikult digitaalse baaskaardiga on kaetud 23 baaskaardi lehte, hõlmates 22,3% Eesti pindalast.</p>			
1.2.2.5	<i>Puursüdameke säilitamistingimuste parandamine</i>						

	Oodatud tulemus	Alustatud on puursüdamike hoidlate nõuetele vastavusse viimisega. Alustatud on puursüdamike ja neist võetud käsipalade korrastamisega. Teemaga jätkab alates 2018. aastast Eesti Geoloogiateenistus.	Täidetud	Alustatud on puursüdamike hoidlate nõuetele vastavusse viimisega. Alustatud on puursüdamike ja neist võetud käsipalade korrastamisega.			
1.2.2.6	<i>Geoloogifondi arendamine</i>						
	Oodatud tulemus	Väikses mahus on tehtud aruannete skaneerimist EGK perioodil klienditeeninduse kõrvalt, kuid mitte süsteemselt. Ülesanne on alates 2018. aastast üle antud Eesti Geoloogiateenistusele	Täidetud osaliselt	Alustatud on geoloogifondis säilitatavate uurimistöode või uuringute aruannete digitaliseerimise.			
1.2.2.7	<i>Maapõuealaste lubade menetluseks kuluva aja lühendamine</i>						
	Oodatud tulemus	Maapõue lubade keskmine menetlusaeg on viimase seisuga 12-13 kuud. Menetlustähtaeg sätestati ka MaaPS, mis on nüüd üks aasta, mida saab põhjendatud vajadusel pikendada. Varem üldist tähtaega ei olnud.	Täidetud	Maapõuelubade menetluse aeg on keskmiselt 15 kuud (välja arvatud KMH menetlus).			
1.2.2.8	<i>Kaevandamisega rikutud alade korrastamise tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	KEM tegi 2017. a juunis Eesti Teadusagentuurile (ETAG) uurimisteema ettepaneku "Finantsgarantii instrumentid kui keskkonnavastutuse tööriistad" RITA 2 meetmesse ja sõlmis ETAG-iga partnerluslepingu uuringu kaasrahastamiseks. Taotlus hõlmab kõiki keskkonnalubasid (sh kaevandamislubasid) ja erinevaid finantsgarantii instrumente (tagatistraha, pangagarantii, kindlustus jms). Uuring valmib eeldatavasti 2018. a mais. Nimetatud uuring on aluseks korrastamise tagamise süsteemi välja selgitamiseks. Ettepanekud regulatsiooni muutmiseks saab teha pärast uuringu tulemuste selgumist. KeA koostab kaevandamislubade põhjal ülevaate mäeeraldiste korrastatuse hetkeseisust, mille alusel on aastast 2010 igal aastal edastatud kaevandamislubade omanikele, kes ei olnud korrastamistegevusega alustanud, meeldetuletused ja ettekirjutused. Meeldetuletuste ja ettekirjutuste tulemusena suurenes hüppeliselt korrastamistingimuste küsimine ning korrastamisprojektide esitamine. Seega peetakse korrastamistöode tähtaegadest rohkem kinni.	Täidetud osaliselt	Kaevandamisega rikutud alade korrastamata jätmise juhtumine arv on langenud.			
1.2.2.9	<i>Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalade ja ehitusmaavarade karjäärade korrastamine</i>						

	Oodatud tulemus	Mahajäetud ehitusmaavarade karjäärade revisjon on tehtud ja välja on selgitatud korrastamist vajavad objektid üle Eesti. 2017.a viidi ellu Linte ja Sõmerpalu karjääride korrastamistööd, Vooreküla karjäär korrastatakse 2018.a.	Täidetud.	Kaevandamisega rikutud ja mahajäetud turbaalad ja ehitusmaavarade karjääride asukohad, pindala ja seisukord on selgitatud.			
1.2.3	Veeressursi tõhus kasutamine						
1.2.3.1	<i>Investeeringute kavandamine joogiveetaristu ja veesäästu tehnoloogiate arendamiseks</i>						
	Oodatud tulemus	Investeeringumeetmeid joogiveetaristu arendamiseks on välja töötatud (Keskkonnaministri 22.12.2014 määrus nr 59 ning 17.02.2006 nr 13). Veesäästu tehnoloogiate soodustamine ja toetamine on planeeritud välja töötada 2018 aasta jooksul.	Täidetud osaliselt.	Välja töötatud investeeringumeetmed joogiveetaristu ja veesäästu tehnoloogiate arendamiseks			
1.2.3.2	<i>Veevarude tõhusa majandamise korraldamine</i>						
	Oodatud tulemus	19 riikliku põhjavee seire puurkaevu paigaldatud automaatsed mõõteandurid veetaseme, elektrijuhtivuse ja temperatuuri mõõtmiseks ning on võimalik jätkata riikliku põhjavee seiret vastavalt seireprogrammile. Koostati põhjaveevaru hindamise juhend. Hinnati 11 riikliku seirekaevu seisundit.	Täidetud	Välja on töötatud põhjaveevarude hindamise uus süsteem. Teostatav seire on kaasagne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.			
1.2.4	Metsade mitmekesine, tõhus ja jätkusuutlik kasutamine (sh jahindus)						
1.2.4.1	<i>Metsauuendamise hea tava koostamine ja rakendamine</i>						
	Oodatud tulemus	Olemas on teadmised ja nõuded Eestisse toodava metsakultiveerimismaterjali kohta. Nõuetele vastava metsakultiveerimismaterjali pakkumine pole piisav.	Täidetud osaliselt	Metsade tootlikkus ja majandamise tulukus on suurenenud; nõuetele vastava metsakultiveerimismaterjali pakkumine on tagatud; olemas on teadmised ja nõuded Eestisse toodava metsakultiveerimismaterjali kohta.			
1.2.4.2	<i>Metsaomanike teavitamine ja pikaajaliste investeeringute toetamine</i>						
	Oodatud tulemus	Erametsaomanike huvi metsade uuendamisse investeerida on madal (2016.a metsaistutus ja -külv 28% uuendusraialadel). Erametsade looduslik uuenedmine lehtpuuga toob kaasa metsaresursi tarbimisväärtuse vähenemise tulevikus	Täitmata.	Metsamuldade kvaliteet on säilitatud ning tagatud on kasvukohale sobiva koosseisuga elujõuliste puistute kasvatamine; metsamajanduslikud tööd on tehtud õigeaegselt ja vajalikus mahus; erametsade tootlikkus ja tagavara juurdekasv suurenevad tulevikus			

1.2.4.3	<i>Metsamajanduslike ning looduskaitseliste võtete ja tegevuste efektiivsuse ja mõju uurimine</i>						
	Oodatud tulemus	Kaitse-eeskirjade uuendamisel ja koostamisel toimub jooksvalt kaitsemeetmete ajakohastamine. Siiski ei ole kaitse-eesmärgid seletuskirjades alati lahti kirjutatud selliselt, et selguks, millised loodusväärtused piiranguvõõndisse tegelikult jäävad. Metsaomanik ei saa alati piisavalt informatsiooni, millistest väärtustest kaitseala valitseja kaalutusotsustuste tegemisel lähtub. Seega on raiete keelamine või raietele täiendavate tingimuste seadmine metsaomaniku jaoks sageli ettearvatu.	Täidetud osaliselt		Teadmistepõhiselt parendatud õigusaktid, kaitse-eeskirjad ja juhendmaterjalid; metsade kasutamine on tõhusam ja mitmekülgsem. Teostatav seire on kaasaegne ja vajadustepõhine ning seireandmed on kättesaadavad.		
1.2.4.4	<i>Metsaressursi süsinikuringe uuringud ja riikliku metsainventeerimise kaasajastamine, metsade kasvumudelite arendamine ning metsade vanuselise jaotuse modelleerimine</i>						
	Oodatud tulemus	Referentstaseme arvestamise mudel on olemas. Puidu kui taastuvressursi kasutus on kasvanud. Metsa inventeerimisandmete kvaliteet ja usaldusväärsus on tagatud	Täidetud		Selged ja läbipaistvad meetodid süsinikuvoogude ja Eesti metsa majandamise referentstaseme hindamiseks; paremad teadmised metsamaa tootmispotentsiaali tõhusama kasutamise planeerimiseks; puidu kui taastuvressursi kasutus on suurenenud. Metsa inventeerimisandmete kvaliteet ja usaldusväärsus on tagatud.		
1.2.4.5	<i>Metsaregistri e-teenuste arendamine</i>						
	Oodatud tulemus	Metsaregistri e-teenus on kasutajasõbralik ning metsaomanike teavitamise, metsateatiste ja metsatoetuste menetlemise kiirus ning kvaliteet on tõusnud.	Täidetud.		Metsaregistri e-teenus on kasutajasõbralik ning metsaomanike teavitamise, metsateatiste ja metsatoetuste menetlemise kiirus ning kvaliteet on tõusnud		
1.2.4.6	<i>Jahimeeste koolitamine; ulukiseire andmete kogumise korraldamine, analüüsimine, hinnangute andmine ulukite arvukusele ja tegevuskavade koostamise ettepanekute tegemine</i>						

	Oodatud tulemus	Jahimeeste koolitused toimuvad ning nende teadlikkus on kasvanud, ulukiseire aruanded olemas, tegevuskavade uuendamine on pidev protsess - värskelt kinnitatud uus suurkiskjate tegevuskava.	Täidetud	Jahimeeste teadlikkus ulukibioloogiast ja ulukipopulatsiooni kui loodusressursi kasutamisest on tõusnud; ulukiseireandmete kogumise kvaliteet ja hinnangute andmine ulukite arvukuse ja selle muutuste kohta on paranenud; olemasolevate tegevuskavade planeeritud tegevused on ellu viidud ning on algatatud uute tegevuskavade koostamine			
1.2.4.7	Keskkonnamaja projekt						
	Oodatud tulemus	2017 RES protsessis ei saanud KEM VV-It otsust keskkonnamaja projekti kohta, mis on eelduseks projekteerimisele.	Täitmata.	On alustatud projekteerimisega.			
1.2.5	Maaressursi tõhus kasutamine						
1.2.5.1	Maareformi lõpuleviimine ja maareservi moodustamine						
	Oodatud tulemus	Riigimaadega seotud maakorraldustoimingute korraldamine (võõrandamine ca 600 lepingut, enampakkumisel kasutamiseks andmine ca 430 lepingut, kaitsvat loodusobjekti sisaldavate kinnisasjade omandamine, riigimaade korrashoid 260 kinnistut).	Täidetud	Riigile mittevajalikud maad on võõrandatud ja enampakkumised korraldatud.			
1.2.5.2	Maakatastri pidamine, sh andmete kättesaadavuse ja kvaliteedi tagamine						
	Oodatud tulemus	Maakatastri kannete aluseks olevate dokumentide alalise säilimise tagamine, parema säilimise tagamiseks dokumendid digiteeritud e-Katastri Digiarhiivi.	Täidetud	E-Katastri funktsionaalsust on täiendatud, katastriandmed on kättesaadavad ja säilimine tagatud, andmekvaliteet on paranenud.			
1.2.5.3	Ruumiandmete infrastruktuuri arendamine ja toimimise tagamine						
	Oodatud tulemus	Teostatud ruumiandmete ja geoinformaatika alast nõustamist, ruumianalüüside teostamist ja teostatud andmete avalikkusele kättesaadavaks tegemine nii haldusalas, kui ka terves riigis.	Täidetud	Eesti Geoportaal on kaasaegne ja toimiv, teenused on konsolideeritud ja turvanõuetele vastavad.			
1.2.5.4	Riigimaade haldamine						
	Oodatud tulemus	Riigi maareservi säilitamise põhimõtted on heaks kiidetud, infosüsteemi haldamise arendus jätkub 2018 aastal.	Täidetud osaliselt	Riigi maareservi säilitamise põhimõtted on heaks kiidetud ja kasutusel on uus riigimaade haldamise infosüsteem.			
1.2.5.5	Hoonestamata maa valitsemine ja tehtavate tehingute pädevuse koondamine Keskkonnaministeeriumi valitsemisalasse						

	Oodatud tulemus	Koondatud Keskkonnaministeeriumi valitsemisala maade tehingute arvestus ja toimikute arhiveerimine.	Täidetud osaliselt	Vähendatud teiste riigivara valitsejate koormust alates 1. jaanuarist 2018. a			
1.2.5.6	<i>Rail Balticu projekti läbiviimisest ja tiimi mehitamisest Maa-ameti abil</i>						
	Oodatud tulemus	Lõpetatud maade omandamiseks õigusliku regulatsiooni väljatöötamine ja tutvustamine huvigruppidele ja avalikkusele. Eelläbirääkimised maade omandamiseks toimunud, omandamine algab 2018.	Täidetud osaliselt	Omandatud projektile vajalikud maad 2016-2018			
1.2.5.7	<i>Kaugseire Teenuste Arenduskeskuse (edaspidi KATUS) loomine Maa-ameti koosseisu.</i>						
	Oodatud tulemus	Alustatud Kaugseire teenuste arenduskeskuse ESTHub loomist ja arendamist. Käimas on SF projekt, mille tulemusena luuakse Eesti kasutajatele baastaristu Copernicus andmete töötlemiseks, jaotamiseks ja arhiveerimiseks.	Täidetud osaliselt	KATUS-e eesmärk on pakkuda lihtsat ja efektiivset juurdepääsu Copernicus andmetele.			
1.2.6	Jäätmemajanduse korraldamine						
1.2.6.1	<i>Tootjavastutuse valdkonnas regulatsiooni täiendamine</i>						
	Oodatud tulemus	Uude jäätmeseadusesse on lisatud meetmete pakett tootjavastutusevaldkonna täiendamiseks.	Täidetud osaliselt	Analüüs valdkonnast on tehtud.			
1.2.6.2	<i>Tootjavastutuse valdkonnas järelevalve tõhustamine</i>						
	Oodatud tulemus	Protsesside kaardistamine KKI ja PROTO vahel järelevalve tõhustamiseks ja lihtsustamiseks. Uue PROTO kasutuselevõtt 2019. aastal.	Täidetud osaliselt	KAURI tekib järelevalve funktsioon, lisaks KKI-le			
1.2.6.3	<i>Olmejäätmete ringlussevõtu tõhustamine</i>						
	Oodatud tulemus	Olmejäätmete ringlussevõtt on aasta-aastalt kasvanud, kuid 2015 ja 2016. a vähenes ringlussevõtt kokku 3 protsendi võrra võrreldes 2014. aastaga. 2015. a võeti ringlusse 33% olmejäätmetest ning 2016 ainult 32 %.	Täitmata.	Ringlussevõtt on suurenenud võrreldes eelneva aastaga			
1.2.6.4	<i>Vaivara ohtlikejäätmete käitluskeskuse järjepideva töö tagamine</i>						
	Oodatud tulemus	Keskus töötab ning tagab ohtlike jäätmete nõuetekohase kogumise ja ladustamise	Täidetud.	Keskus töötab ning tagab ohtlike jäätmete nõuetekohase kogumise ja ladustamise			
1.2.6.5	<i>A-kategooria jäätmeheidla ohutustamine</i>						
	Oodatud tulemus	Jäätmeheidla korrastamisega on alustatud	Täidetud.	Jäätmeheidla korrastamisega on alustatud			

1.2.6.6	Jäätmete ringlussevõtu edendamine ja jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine						
	Oodatud tulemus	Viidi läbi teabekampaania jäätmete sortimise ja liigiti kogumise tõhustamiseks, trükiti ja jagati jäätmerattad. Käib töö struktuurivahenditest toetuse andmise määrusega, mis avatakse 2018. a alguses.	Täidetud osaliselt	Loodud on täiendavad võimsused jäätmete korduskasutuseks			
1.2.6.7	Jäätmevaldkonna infosüsteemide arendamine ja hooldus						
	Oodatud tulemus	PROTO on arendatud uuele platvormile, uus süsteem võetakse kasutusele 2019.a aastal (sõltub uue jäätmeseaduse menetlusest Riigikogus).	Täidetud osaliselt	PROTO andmebaasi arendamine uuele platvormile ning uue süsteemi kasutuselevõtt.			
1.2.7	Keskkonnakorraldus						
1.2.7.1	Keskkonnavaldkonna majandushoobade rakendamine						
	Oodatud tulemus	2016. aastal alustati keskkonnakasutuse välistõrjumise hindamise projektiga, mille tulemuste põhjal tuleb keskkonnakasutuse ühiskonnale tekitatava kulu kompenseerimiseks või selle vähendamiseks vajaduse korral täpsustada nii keskkonna kasutusõiguse hindu, sh keskkonnatasusid, kui ka arvestada seda väärtust teiste poliitikameetmete (nagu aktsiisid, toetused ja piirangud) kujundamisel ja rakendamisel. Projekti I etapp, mil arvutatakse välja keskkonnakasutuse välistõrjumised, lõpeb 2018 alguses. Projekti II etapp lõpeb 2019 alguses ning selle tulemusena on rahasse arvatud kahjud ning tehtud ettepanekuid keskkonnatasude regulatsiooni muutmiseks (2020).	Täidetud osaliselt.	Keskkonna kasutamise välistõrjumised on teada ja hinnatud on tasude muutmise vajadus ja määr kui ka see, kas keskkonna kasutamise eest on kompenseerimine keskkonnakasutajate vahel õiglane, välistõrjumise uuring on valmis			
1.2.7.2	Keskkonnajuhtimise propageerimine						
	Oodatud tulemus	Keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise skeemi EMAS määrusele vastavad 5 organisatsiooni.	Täidetud osaliselt.	Läbi on viidud koolitusi ja teabepäevi ning selle tulemusena on 10 EMAS registreeringut. Keskkonnajuhtimise "hea tava" rakendatakse.			
1.2.7.3	Tööstusheite reguleerimine ning rakendamine sh PVT						

	Oodatud tulemus	Eesti põlevkivi energeetilise kasutuse PVT-järgduste eelnõu koostatud ja keskkonnaministri käskkirjaga kinnitatud. "Eesti põlevkivi kasutamise jäätmekehtluse parima võimaliku tehnika kirjeldus" koos PVT-järgduste eelnõu peatükiga on kavas koostada 2019.a lõpuks.	Täidetud osaliselt.	THS ja selle alamaktide inventuur on läbi viidud. RiiGISesed, sh Põlevkivi kasutamise PVTd ja uuringud on läbi viidud ning on üks terviklik põlevkivi PVT.			
1.2.7.4	Rohemajanduse ja ringmajanduse põhimõtete toetamine ning rakendamine						
	Oodatud tulemus	Toimus ringmajanduse, ökoinnovatsiooni ja ressursitõhususe teemaline häkaton "Circular Economy 2017", kus oli osalejaid üle maailma. Toimus üle-eestiline koolitus-seminaride seeria „Energia- ja ressursitõhusus tootmises“, mille korraldas Keskkonnaministeeriumi tellimusel Hoiame Kokku Grupp. Lisaks toimus juunis kaks ressursitõhususe teemalist infoüritust ning novembris osaleti tööstusmessil Instrutec. Koolitatud on ressursiauditi tegijaid (24). Ressursitõhususe meetmest on toetust saanud 6 ettevõtet investeeringu toetuseks ja 37 auditi toetuseks.	Täidetud	Kasvanud on tarbijate ja tootjate teadlikkus (sh ettevõtetele teadlikkuse tõstmise infopäevad). Koolitatud on ressursiauditi tegijaid. Ressursitõhususe meetmest toetust saanud ettevõtete arv (2018 - 30 tk)			
1.2.7.5	Roheliste riigihangete kasutamise tõhustamine						
	Oodatud tulemus	Roheliste riigihangete kasutust propageeritakse läbi erinevate koolituste. Neljas eelisvaldkonnas on keskkonnahoidlike nõuete rakendamise muutmine valitsusasutustele kohustuslikuks - vastavad määrused on ettevalmistamisel, kehtestatakse 2018.a jooksul.	Täidetud osaliselt.	Roheliste riigihangete kasutuse propageerimine läbi erinevate koolituste. Neljas eelisvaldkonnas on keskkonnahoidlike nõuete rakendamine muudetud valitsusasutustele kohustuslikuks.			
1.2.7.6	Ökomärgise kasutamise propageerimine						
	Oodatud tulemus	2018. a alguse seisuga on ökomärgise seitsme ettevõtte ca 170 tootel.	Täidetud	Seitse EL ökomärgise kasutusõigust omavat ettevõtet või 26 toodet; Viidud läbi 2-le erinevale tootegrupile EL ökomärgise koolitusi.			
1.2.7.7	Keskkonnaauditi rakendamine						
	Oodatud tulemus	Keskkonnaauditi rakendamine on jäänud sellisel kujul täitmata, sest seda planeeritakse käsitleda koos teiste kohustuslike ja vabatahtlike meetmetega uue Euroopa Majanduspiirkonna Programmi vahenditest.	Täitmata	Keskkonnaauditi rakendamiseks vajalikud analüüsid ja uuringud on teostatud			
1.2.7.8	Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise rakendamine						

	Oodatud tulemus	Keskkonnamõju hindamise järelhindamise süsteemi väljatöötamisega alustatakse 2018. aastal (VTK). On koostatud KMH ja KSH käsiraamatud.	Täidetud osaliselt.	On välja töötatud keskkonnamõju hindamise järelhindamise süsteem, mille rakendamisega saab hinnata prognooside paikapidavust, ekspertide pädevust ning üldist mõju hindamise kvaliteeti. On koostatud KMH ja KSH käsiraamatud.				
1.2.7.9	Vabatahtlike meetmete terviklik ning tõhus rakendamine							
	Oodatud tulemus	Kontseptsioon välja töötamisel, kavas EMP rahastamise uuest perioodist.	Täidetud osaliselt.	Vabatahtlike meetmete terviklik kontseptsioon on välja töötatud.				
1.3	Organisatsiooni arendamine							
	Kaardistatud avalike teenuste osakaal	Täidetud. KEM valitsemisalas on kaardistatud vähemalt 40% avalikest teenustest.	40	30	50	75	100	
	Võtmeametikohtade palgapositsioon	KEM valitsemisala tervikuna palgapositsiooni palga mahajäämus on mediaanist 9%.	Täidetud osaliselt.	Võtmeametikohtade kuu kogupalk on avaliku teenistuse mediaanil või vähemalt on paranenud nende positsioon.	Võtmeametikohtade kuu kogupalk avaliku teenistuse mediaanist +8%	võtmeametikohtade kuu kogupalk avaliku teenistuse mediaanist +16%	Võtmeametikohtade kuu kogupalk on ülemisel kvartiilil (mediaanist +25%).	
1.3.1	Avalike teenuste kaardistamine ja hinnastamine							
1.3.1.1	Teenuste kaardistamise ja hinnastamise meetodika välja töötamine							
	Oodatud tulemus	Kulumudelite väljatöötamisega on alustatud (KEM TERE projekt).	Täidetud osaliselt.	Valitsemisalas on teenuste kaardistamiseks ja hinnastamiseks ühtne meetodika kokku lepitud.				
1.3.1.2	Valitsemisala avalike teenuste kaardistamine ja hinnastamine							
	Oodatud tulemus	Valitsemisalas on avalikud teenused tuvastatud.	Täidetud.	Valitsemisala on avalikud teenused tuvastatud.				
1.3.2	Strateegilise planeerimise ja eelarvestamise ümberkorraldamine							
1.3.2.1	Tekkepõhise eelarvestamise rakendamine							
	Oodatud tulemus	2017. a riigieelarve on tekkepõhine.	Täidetud.	2017. a riigieelarve on tekkepõhine.				
1.3.2.2	Tegevuspõhiseks eelarvestamiseks kulumudeli väljatöötamine ja rakendamine							
	Oodatud tulemus	Kulumudelite väljatöötamisega on alustatud (KEM TERE projekt).	Täidetud osaliselt.	Kulumudel on 2017. a lõpuks välja töötatud.				
1.3.2.3	Valitsemisala strateegilise planeerimise protsesside ümberkorraldamine							

	Oodatud tulemus	2017. a detsembris lõppes TERE KEM I projekt „Keskonnaministeeriumi valitsemisala strateegilise planeerimise korrastamine“, mille eesmärk oli kaardistada ja süstematiseerida erinevates KEM valitsemisala strateegilistes arengudokumentides kirjeldatud eesmärgid, mõõdikud ja planeerimistasandid ning teha ettevalmistusi programmipõhisele eelarvele üleminekuks. 2018. aastal strateegilise planeerimise korrastamise tööd jätkuvad nii TERE KEM II projekti raames (eelkõige programmi(de) sisustamisena) kui ka paralleelselt arengukavade maastiku ühtlustamisega.	Täidetud osaliselt.	Kõik strateegilise planeerimise protsessid on kaardistatud ja analüüsitud.			
1.3.3	Teenistujate tasustamine ja koosseisu optimeerimine						
1.3.3.1	<i>Optimaalse koosseisu kujundamiseks töötatakse välja ühtne töökorralduse (eesmärgid, protsessid ja funktsioonid) ja koosseisude analüüsimise meetoodika.</i>						
	Oodatud tulemus	Projekt on seoses Eesti EL eesistumise ja TERE projektiga peatunud.	Täitmata	Ühtne töökorralduse ja koosseisude analüüsimise meetoodika on välja töötatud ning piloot ellu viidud.			
1.3.3.2	<i>Töökorralduse meetoodika rakendamise tulemusena analüüsitakse töötajate arvu ning tõhustatakse töökorraldust.</i>						
	Oodatud tulemus	Projekt on seoses Eesti EL eesistumise ja TERE projektiga peatunud.	Täitmata	Teenistujate arvu on analüüsitud töökorralduse meetoodika pilootprojekti tulemustest lähtuvalt.			
1.3.3.3	<i>Palkade konkurentsivõime tagamine sisemiste ressursside arvelt, võtmeametikohtade määramine ning avaliku teenistuse palgauuringule põhinevate palgaotsuste langetamine.</i>						
	Oodatud tulemus	Võtmeametikohtad on osaliselt kaardistatud.	Täidetud	Asutuste võtmeametikohade kuu kogupalk on avaliku teenistuse palgauuringu kohaselt mediaanil või vähemalt on paranenud nende positsioon.			
1.3.4	Keskonnavaaldekonnas Eesti EL Nõukogus eesistumise korraldamine						
1.3.4.1	<i>Eesistumise tööjõu planeerimine ja teenistujate ettevalmistamine.</i>						
	Oodatud tulemus	2017. a II poolaastal Eesti EL eesistumine keskonnavaaldekonnas väga edukalt ellu viidud ja kõik eesmärgid täidetud.	Täidetud.	Eesistumise meeskonda on leitud parimad spetsialistid ja tagatud on põhitegevusega seotud ülesannete sujuv täitmine. Eesistumise seotud on personal koolitatud.			

1.3.4.2	Töörühmade juhtimine ja töö korraldamine.						
	Oodatud tulemus	2017. a II poolaastal Eesti EL eesistumine keskkonnavaldkonnas väga edukalt ellu viidud.	Täidetud.		Töörühmade juhtimiseks on ettevalmistused tehtud.		
1.3.4.3	Kohtumiste korraldamine.						
	Oodatud tulemus	2017. a II poolaastal Eesti EL eesistumine keskkonnavaldkonnas väga edukalt ellu viidud.	Täidetud.		Kohtumised on detailselt läbi mõeldud ja kõik vajalikud tehnilised tegevused korraldatud.		
1.3.5	E-teenuste tagamine ja andmekogude ajakohastamine						
1.3.5.1	Tunnustatud IT turvastandardite rakendamine						
	Oodatud tulemus	ISKE on rakendatud ja audit läbitud, toimub tegeliku turvaolukorra kontroll, ISKE on suure osas rakendatud.	Täidetud.		ISKE on rakendatud ja audit läbitud, toimub tegeliku turvaolukorra kontroll, ISKE on suure osas rakendatud.		
1.3.5.2	Andmekogude õiguslike aluste korraldamine						
	Oodatud tulemus	Olemas on kava, milliseid õigusakte luua ja uuendada.	Täidetud.		On langetatud otsused, milliseid õigusakte tuleb luua ja/või uuendada.		
1.3.5.3	IT teenuste osutamise kvaliteedi tagamine ITILi põhiste protsesside juurutamise kaudu						
	Oodatud tulemus	Juurutatud on insidendi- ja pöördumiste haldus, varade ja konfiguratsioonihaldus	Täidetud		On juurutatud vähemalt kolm protsessi ning määratletud vajadus, millised protsessid tuleb juurutada.		
1.3.5.4	Vananenud infosüsteemide sulgemine ja uuendamine						
	Oodatud tulemus	Koostatud on KEM valitsemisala IT strateegia, see on MKMi esitatud.	Täidetud		Koostatud on ajakava vananenud süsteemide sulgemiseks ja uuendamiseks.		
1.3.5.5	IT taristu ja kasutajate IT vahendite kaasajastamine						
	Oodatud tulemus	Kasutajatookohtade arvutite vanus on viidud alla 5 aasta.	Täidetud		On koostatud tegevusplaan viimaks kasutatavate vahendite vanus aktsepteeritud tasemele.		
1.3.5.6	Valdkonnaüleste uute infosüsteemide (nt KESE, KOTKAS) arendamine ja juurutamine.						
	Oodatud tulemus	Keskkonnaseire infosüsteemis (KESE) on kolm valdkonda (vesi, elusloodus ja muld) juurutatud ja kasutusele võetud. Keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS I etapp on valmis ja keskkonnakomplekslube saab taotleda.	Täidetud		Keskkonnaseire infosüsteemis (KESE) on kolm valdkonda (vesi, elusloodus ja muld) juurutatud ja kasutusele võetud. Keskkonnalubade infosüsteemi KOTKAS I etapp on valmis ja keskkonnakomplekslube saab taotleda.		